

**Lietuvos Respublikos Vyriausybės
ir
Turkijos Respublikos Vyriausybės
SUTARTIS
dėl jūrų transporto**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Turkijos Respublikos Vyriausybė, toliau vadinamos „Susitariančiomis Šalimis“;

Siekdamos palaikyti ir plėtoti santykius tarp Susitariančių Šalių ir nuolat stiprinti bendradarbiavimą jūrų transporto srityje;

Siekdamos prisidėti prie abipusių prekių mainų plėtros;

Laikydamosios lygybės, abipusės naudos ir pagalbos principų.

SUSITARĖ :

1 straipsnis

Tikslas

Šios Sutarties tikslas yra :

- plėtoti jūrų transporto ryšius tarp Susitariančių Šalių;
- užtikrinti kuo geriausią laivybos koordinavimą, gerinti saugumą jūroje ir užkirsti kelią jūros teršimui;
- vengti veiksmų, kenkiančių jūrų transporto plėtrai;
- prisidėti prie prekybinių ir ekonominių ryšių tarp abiejų Šalių plėtojimo;
- bendradarbiauti laivų statybos ir remonto srityje;

2 straipsnis

Sąvokos

1. Šioje Sutartyje sąvoka „Susitariančios Šalies laivas” reiškia bet kuri prekinį jūrų laivą, tokiu įregistruotą tos Susitariančios Šalies jūrų laivų rejestre, plaukiojantį su jos vėliava, sutinkamai su tos Susitariančios Šalies įstatymais.

Tačiau ši sąvoka netaikoma:

- a) kariniams ir kitokiems valstybei priklausantiems laivams, numatytiems naudoti arba naudojamiems nekomerciniais tikslais,
 - b) žvejybiniais laivams,
 - c) hidrografiniams ir mokslinio tyrimo laivams.
2. Šioje Sutartyje sąvoką „laivo įgulos narys” reiškia laivo šeimininką ar bet kuri kitą asmenį, įdarbintą laive kelionės laikui ir vykdančią užduotis, susijusias su vadovavimu, laivo eksploatavimu ir aptarnavimu, įrašytą laivo įgulos sąraše.

3 straipsnis

Sutarties taikymas

Ši Sutartis taikoma Lietuvos Respublikos teritorijoje drauge su teritoriniais vandenimis iš vienos pusės ir Turkijos Respublikos teritorijoje drauge su teritoriniais vandenimis iš kitos pusės.

Tačiau šios Sutarties nuostatos netaikomos kabotažinei laivininkystei ir kiekvienos iš Susitariančių Šalių įstatymais ribojamai veiklai, ypač nuostatoms dėl uostų paslaugų, buksyravimo, valdymo, gelbėjimo ir pagalbos jūroje, žvejybos, vykdomos kiekvienos iš Susitariančių Šalių teritoriniuose vandenyse, ir upių laivybos. Susitariančios Šalys patvirtina, jog jos laikosi laisvumo principo jūrų laivyboje ir susitaria vengti priemonių, kenkiančių normaliai tarptautinės laivybos plėtrai.

4 straipsnis

Laivų sąlygos uostuose

1. Viena Susitarianči Šalis privalo garantuoti jos uostuose tas pačias sąlygas kitos Susitariančios Šalies laivams kaip ir savo laivams: atvykti į uostus, laisvai į juos įplaukti, pasilikti juose arba išplaukti, naudotis uosto įrengimais ir kitais jo teikiamais patogumais, susijusiais su laivyba ir komercinėmis operacijomis, reikalingais laivų, jų įgulų, keleivių ir krovinių aptarnavimui.

Šios nuostatos ypač būtina laikytis skiriant laivams stovėjimo vietas prieplaukoje ir krovimo bei iškrovimo įrengimus, o taip pat naudojantis sausu doku ir remonto įrengimais.

2. Viena Susitarianči Šalis privalo užtikrinti kitos Susitariančios Šalies laivams nediskriminuojančias jų sąlygas, taikant uosto muitus ir mokesčius pagal tame uoste priimtus tarifus, numatytus taikyti laivams, plaukiojantiems su užsienio šalių vėliavomis.
3. Susitariančios Šalys pagal savo įstatymus ir uostų taisykles privalo imtis būtinų priemonių, kad kiek galima būtų sutrumpintas laivų stovėjimo laikas jų uostuose ir supaprastinti uostuose atliekami administraciniai, muitinės ir sveikatos patikrinimo formalumai.

5 straipsnis

Laivų nacionalinė priklausomybė ir jų dokumentai

1. Viena Susitariančioji Šalis privalo pripažinti kitos Susitariančios Šalies laivų nacionalinę priklausomybę, nurodytą laivų dokumentuose, išduotuose kitos Susitariančios Šalies kompetentingos žinybos, ir atitinkančiuose tos Šalies įstatymus bei taisykles.
2. Dokumentus, išduotus laivams, plaukiojantiems su vienos Susitariančios Šalies vėliava sutinkamai su tarptautinėmis konvencijomis ir pripažintus tos Šalies kompetentingų žinybų, privalo pripažinti kita Susitariančioji Šalis.

6 straipsnis

Jūrininkų asmens dokumentai

Abi Susitariančiosios Šalys privalo pripažinti jūrininkų asmens dokumentus, atitinkamai išduotus kitos Susitariančiosios Šalies kompetentingų institucijų, ir turi užtikrinti tokių dokumentų savininkams teises pagal 7 ir 8 straipsniuose nurodytas sąlygas.

Jūrininkų asmens dokumentai yra šie:

- Lietuvos Respublikos - Jūrininko knygelė - Seaman's Book,
- Turkijos Respublikos - Jūrininko asmens kortelė - Gemi Adami Cüzdanı.

7 straipsnis

Jūrininkų teisės ir pareigos paskirties uoste

Bet kuris asmuo, turintis asmens dokumentus, nurodytus 6 straipsnyje, gali, neturėdamas vizos, išlipti į krantą ir apsistoti „komunoje“ ir/arba „savivaldybėje“, kuriai priklauso paskirties uostas, tol, kol laivas stovi minėtame uoste, jei jis yra laivo įgulos narių sąraše ir personalo sąraše, kurį laivo šeimininkas yra įteikęs uosto vadovams.

Ir išlipdami į krantą, ir grįždami į laivą, tokie asmenys privalo laikytis kontrolės taisyklių.

8 straipsnis

Jūrininkų teisės pervažiuojant šalį ir joje būnant

1. Bet kuriam asmeniui, turinčiam asmens dokumentus, nurodytus 6 straipsnyje, nepriklausomai nuo transporto priemonės, kuria jis naudojasi, turi būti suteiktos šios teisės:
 - a) po laivo iškrovimo vykti tiesiogiai į Šalį, užtikrinančią, kad asmuo bus įleistas;
 - b) įvažiuoti į vienos iš Susitariančių Šalių teritoriją tam, kad įsiregistruotų tam tikrame laive, stovinčiame tos Šalies tam tikrame uoste;

- c) pervaziuoti vienos iš Susitariančių Šalių teritoriją, turint tikslą įsiregistruoti tam tikrame laive, stovinčiame tam tikrame uoste, arba iš įplaukusio į uostą lavo persikelti, į kitą, stovintį vienos iš Susitariančių Šalių uoste arba uoste užsienyje laivą.
2. Visais atvejais, nurodytais 1 punkte, asmens dokumentuose turi būti kitos Susitariančios Šalies viza. Tokia viza turi būti išduodama kaip galima greičiau.
 3. Kai įgulos narys, turintis asmens dokumentus, nurodytus 6 straipsnyje, dėl sveikatos būklės, vykdydamas tarnybinių užduočių ar dėl kitų priežasčių, kurios kompetentingų žinybų pripažįstamos svarbiomis, išlipa kitos Susitariančios Šalies uoste, šios privalo suteikti tokiam asmeniui būtiną įgaliojimą likti tos Šalies teritorijoje, jei jis paguldomas į ligoninę, grįžti namo arba transporto priemonėmis vykti į kitą uostą, į kurį atplaukė jų laivas.
 4. Dėl priežasčių, išvardintų šio straipsnio 1 punkte, bet kuriam asmeniui, turinčiam asmens dokumentus, nurodytus 6 straipsnyje, bet nesančiam vienos Susitariančios Šalies piliečiu, turi būti išduotos įvažiavimo ar tranzitinės vizos, reikalingos pervaziuoti vienos iš Susitariančių Šalių teritoriją, su sąlyga, kad Susitarianči Šalis, išdavusi asmens dokumentus, garantuoja galimybę vėl įvažiuoti į jos teritoriją.
 5. Nepažeidžiant 6 ir 7 straipsnių nuostatų, taip pat šio straipsnio ankstesnių punktų, toliau turi galioti sąlygos, susijusios su svetimšalių įvažiavimu, įsikūrimu bei perkėlimu ir galiojančios Susitariančių Šalių teritorijose.
 6. Susitariančios Šalys pasilieka teisę uždrausti atvykti į savo teritorijas bet kuriam asmeniui, turinčiam minėtus jūrininko dokumentus, tačiau jų laikomam nepageidaujamu.

9 straipsnis

Teisinė įgulos nario atsakomybė

1. Susitariančios Šalies teismo institucijos neturi teisės svarstyti bylą, susijusią su kitos Susitariančios Šalies laivo įgulos nario jūrinės tarnybos kontraktu, nebent būtų gautas tos Šalies, su kurios vėliava laivas plaukioja, kompetentingo diplomatinio ar konsulinio pareigūno sutikimas.
2. Kai Susitariančios Šalies laivo įgulos narys nusižengia, laivui esant kitos Susitariančios Šalies teritoriniuose vandenyse, tos valstybės, kurioje laivas yra, valdžios atstovams neleidžiama iškelti baudžiamąją bylą prieš jį be valstybės, su kurios vėliava laivas plaukioja, kompetentingo diplomatinio ar konsulinio pareigūno sutikimo, nebent:
 - a) nusižengimo pasekmės liečia valstybės, kurioje yra laivas, teisę į suverenumą ir kitus valstybės, kurioje yra laivas, interesus; arba
 - b) nusižengimas gali pakenkti viešajai tvarkai, arba saugumui; arba
 - c) nusižengimas įvykdytas prieš asmenį, nesantį įgulos nariu; arba
 - d) baudžiamosios bylos iškėlimas būtinas, kad būtų užkirstas kelias narkotikų kontrabandai.
3. Šio straipsnio 2 punkto nuostatos neturi pažeisti kompetentingų žinybų teisių visais klausimais, susijusiais su įstatymų ir taisyklių dėl svetimšalių įvažiavimo, muitų, sveikatos apsaugos ir kitomis laivų ir uostų kontrolės priemonėmis, žmonėms ir prekėms apsaugoti įgyvendinimu.

10 straipsnis

Laivai nelaimėje

1. Jeigu vienos Susitariančios Šalies laivas užplaukia ant sekumos arba nuskęsta, ar patiria kitokią žalą kitos Susitariančios Šalies teritoriniuose vandenyse ar prie jos krantų, tos Šalies valdžios institucijos privalo:
 - pranešti apie tai valstybės, su kurios vėliava tas laivas plaukia, diplomatiniam ar konsuliniam pareigūnui, kad jis galėtų atlikti jam patikėtas funkcijas;
 - suteikti tokią pat apsaugą ir pagalbą įgulos nariams ir keleiviams, saugoti ir gelbėti laivą bei jame esantį krovinį, kaip tai būtų daroma, jei nelaimė ištiktų laivą, plaukiantį su tos Šalies vėliava.
2. Jeigu laivui padaryta žala, jame esančiam kroviniui ir atsargoms neturi būti taikomi maito ir kiti mokesčiai tol, kol jie nepateikiami vartojimui arba vartojami vietoje.
3. Gelbėjimo operacijos ir jų organizavimas turi būti atliekamos sutinkamai su S.A.R. Konvencija (IMO 1979 m.) ir atitinkamais nacionaliniais įstatymais.

11 straipsnis

Laivų kompanijų pajamų ir kitų įplaukų pervedimas

1. Viena Susitarianči Šalis kitos Susitariančios Šalies laivų kompanijoms suteikia teisę atsiskaitymams naudoti pajamas ir kitas įplaukas, gautas už vežiojimus jūra pirmosios Susitariančios Šalies teritorijoje.

2. Viena Susitarianči Šalis toms pačioms kompanijoms suteikia teisę po visų įmokų atskaitymų pervesti pajamas ir kitas įplaukas, minėtas šio straipsnio 1 punkte, į kitą Susitariančią Šalį, vadovaujantis pirmosios Šalies įstatymais ir nuostatomis
3. Abi Susitariančios Šalys privalo lengvinti sąlygas atlikti šiuos pavedimus.

12 straipsnis

Navigacijos ir bendradarbiavimo tvarka

1. Šios Sutarties vykdymui Susitariančių Šalių kompetentingos valdžios institucijos yra:

- iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės pusės - Susisiekimo ministerija,
- iš Turkijos Respublikos Vyriausybės pusės - Ministro pirmininko Sekretoriatas Jūrų Reikalams.

Abi Susitariančios Šalys įgalios savo kompetentingas valdžios institucijas imtis būtinų priemonių, kad ši Sutartis būtų taikoma ir konsultuosis su kitos Susitariančios Šalies kompetentingomis institucijomis dėl būtinų priemonių, sutinkamai su tos Šalies nacionaliniais įstatymais.

2. Nepažeisdamos įsipareigojimų tarptautiniu lygiu, Susitariančios Šalys nutarė:

- a) plėtoti jūrų transporte bendradarbiavimą tarp laivininkystės įmonių ir organizacijų, taip pat glaudžiai bendradarbiauti šalinant visas kliūtis, trukdančias susisiekimo jūra tarp dviejų Šalių nuolatiniam plėtimui;
- b) keisti įvairių jūrinės veiklos sričių darbuotojais ir apmokyti juos, keisti informacija, kuri įgalintų gerinti ir lengvinti krovinių

gabenimą jūra ir uostuose ir stiprintų prekybinių laivynų bendradarbiavimą;

- c) šalinti kliūtis ir kitus veiksnius, trukdančius abipusių jūrinių mainų plėtimui;
- d) keistis dokumentais ir rekomendacijomis, susijusiomis su sąsiaurių ir teritorinių vandenų perplaukimu ir navigacija juose, atsižvelgiant į veiklą, kilusią dėl šių jūrinių mainų.

3. Vienos iš Susitariančių Šalių pageidavimu bus rengiami susitikimai šios Sutarties taikymo ir interpretacijos klausimams aptarti. Jie vyks abiem pusėms tinkamose vietose ir palankiu laiku.

13 straipsnis

Nesutarimai

Nesutarimai, galintys kilti taikant ir interpretuojant šią Sutartį, bus reguliuojami tarp Susitariančių Šalių kompetentingų institucijų siekiant abipusio supratimo. Jeigu nesutarimai lieka, jie turi būti sprendžiami diplomatiniais kanalais.

14 straipsnis

Įsigaliojimas - trukmė - anuliavimas

1. Ši Sutartis įsigalios nuo tos dienos, kai Susitariančios Šalys diplomatiniais kanalais pasikeis raštiškais pranešimais apie atliktas pagal jų įstatymus teisinės procedūras, būtinas šiai Sutarčiai įsigaliooti.

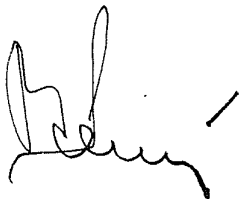
2. Ši Sutartis galios penkerius metus. Jos galiojimo laikas bus savaimė pratęstas tolesniems vienerių metų laikotarpiais, jeigu viena iš Susitariančių Šalių nepraneš raštu apie savo ketinimą nutraukti ją ne vėliau, kaip prieš šešis mėnesius iki jos galiojimo pabaigos.
3. Ši Sutartis gali būti nutraukta diplomatiniais kanalais. Tokiu atveju Sutartis liausis galiojusi, praėjus šešiams mėnesiams nuo kitos Susitariančios Šalies pranešimo dėl Sutarties nutraukimo gavimo datos.

Sudaryta*Vilniuje*.....1994 m.*Liepos mėn. 11 dieną*.....
trim egzemplioriais, kiekvienas lietuvių, turkų, ir anglų kalbomis.
Kiekvienas tekstas turi vienodą teisinę galią.

Esant skirtingam šios Sutarties aiškinimui, bus remiamasi tekstu anglų kalba.

Asmenys, įgalioti atitinkamų savo Vyriausybių, pasirašė šią Sutartį.

**Lietuvos Respublikos
Vyriausybės vardu**

**Turkijos Respublikos
Vyriausybės vardu**

